

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК АНТРОПОМЕТРИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ БОКСЕРІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ З ЇХ СПОРТИВНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ

Станіслав Бірук

*Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна*

Актуальність. Установлено, що низка антропометричних показників (лінійні розміри, маса і будова тіла, рухомість у суглобах тощо) мають важливе значення для досягнення високих результатів у боксі [1] та інших одноборствах – карате [5], дзюдо [4] тощо. Антропометричні показники враховують і під час побудови морфологічного профілю боксерів [1, 2, 3]. Таким чином, вагома роль антропометричних показників у вдосконаленні тренувального процесу спортсменів-одноборців не викликає жодних сумнівів і становить складову частину індивідуалізації тренувального процесу. Актуальність роботи полягає в оптимізації формування збірних команд з боксу з урахуванням деяких антропометричних показників, як одного з факторів результативності в змаганнях.

Мета дослідження – оптимізація відбору кваліфікованих боксерів у збірні команди.

Завдання дослідження:

1. Вивчити питання в науковій та методичній літературі та мережі Інтернет.

2. Дослідити взаємозв'язок спортивних досягнень боксерів високої кваліфікації з їх антропометричними показниками.

Методи та організація дослідження. Дослідження проводиться в межах дипломної магістерської роботи від жовтня 2016 року. У роботі використано методи: аналіз літератури та узагальнення, аналіз протоколів змагань і відеоматеріалів двобоїв, методи математичної статистики. На цьому етапі проаналізовано протоколи змагань та відеоматеріали турнірів з боксу дев'яти Ігор Олімпіад (1984–2016).

Результати роботи. Установлено високий кореляційний взаємозв'язок ($r = 0,808-0,979$, $P < 0,001$) між антропометричними показниками (масою тіла, зростом, розмахом рук) у боксерів – призерів і чемпіонів Олімпійських ігор у період 1984–2016 рр. Висока залежність показників маси тіла

від показників зросту дає змогу зробити припущення про доцільність поділу боксерів за показниками зросту, що своєю чергою сприятиме зупиненню штучного, шкідливого зниження власної маси тіла одноборців перед змаганнями.

При детальному аналізі динаміки показників зросту в чемпіонів і призерів усіх вагових категорій боксерських турнірів у період Ігор Олімпіад (1984–2016) спостерігаються: тенденція на збільшення показників зросту у вагових категоріях 51–52 кг, 56–57 кг, 60 кг, 63,5–64 кг, 69 кг, + 91 кг; тенденція на зниження показників зросту в категоріях 48–49 кг, 54 кг, 71 кг, 75 кг, 81 кг, 91 кг. Показники розмаху рук у чемпіонів і призерів олімпійських турнірів з боксу в цей період мають тенденцію на збільшення у вагових категоріях 54 кг, 56–57 кг, 60 кг, 63,5–64 кг, 67–69 кг, 71 кг, 91 кг, +91 кг; зниження в категоріях 48–49 кг, 51–52 кг, 75 кг, 81 кг.

Аналізуючи кількісне співвідношення чемпіонів за ваговими категоріями упродовж Ігор Олімпіад 1984–2016 рр., які мали високий зріст порівняно із чемпіонами зі середньостатистичним зростом, ми з'ясували, що від 2000 року і дотепер кількість боксерів із середньостатистичним зростом почала переважати над високорослими порівняно з періодом Ігор Олімпіад 1984–1996 років. У період 1984–2016 рр. на Олімпіадах (окрім ігор 1988 р.) кількісно переважали чемпіони із середньостатистичними показниками довжини рук. Кількість «довгоруких» чемпіонів у межах менше ніж половина вагових категорій.

Висновки:

1. Результати дослідження свідчать про високий статистичний взаємозв'язок антропометричних показників боксерів (ваги, зросту, розмаху рук). Висока залежність показників маси тіла від показників зросту дає змогу зробити припущення про можливість поділу боксерів за показниками зросту.

2. У період 1984–2016 рр. на олімпійських турнірах з боксу спостерігаються тенденції щодо збільшення показників зросту у фіналістів та призерів у вагових категоріях 51–52 кг, 56–57 кг, 60 кг, 63,5–64 кг, 69 кг, +91 кг; щодо зниження показників зросту в категоріях 48–49 кг, 54 кг, 71 кг, 75 кг, 81 кг, 91 кг.

3. У період Ігор Олімпіад 1984–2016 рр. на боксерських турнірах, починаючи з 2000 року, у кількісному співвідношенні по вагових категоріях, переважають чемпіони із середньостатистичними показниками зросту.

Список використаних джерел

1. Вяльшин И. Т. Информативность морфологических показателей спортивной перспективности боксеров на этапе спортивного совершенствования : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Вяльшин И. Т. – Малаховка, 2010. – 26 с.
2. Мартиросов Э. Г. Стандарты телосложения высококвалифицированных спортсменов, специализирующихся в основных олимпийских видах спорта: автореф. дис. д-ра биол. наук / Мартиросов Э. Г. – Москва, 1998. – 98 с.
3. Мартиросов Э. Г. Технологии и методы определения состава тела человека / Э. Г. Мартиросов, Д. В. Николаев, С. Г. Руднев. – Москва: Наука, 2006. – 248 с. – ISBN 5–02–035624–7.
4. Franchini E. Physical fitness and anthropometrical profile of the Brazilian male judo team / E. I. Franchini, A. V. Nunes, J. M. Moraes, F. B. Del Vecchio // J. Physiol. Anthropol. – 2007. – № 26 (2). – P. 59–67.
5. Physical and physiological profile of elite karate athletes / H. Chaabene [et. al.] // Sports Med. – 2012. – № 42 (10). – P. 829–843.